

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2019

VIII. volební období

Návrh

poslanců Jakuba Michálka, Zbyňka Stanjury a Marka Výborného

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 283/1993 Sb., o státním
zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 7/2002 Sb.,
o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů,
ve znění pozdějších předpisů**

Návrh

Z Á K O N

ze dne.....2019,

kterým se mění zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o státním zastupitelství

Čl. I

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství ve znění zákona č. 261/1994 Sb., zákona č. 201/1997 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 11/2001 Sb., zákona č. 14/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 630/2004 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 459/2011 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 64/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 325/2017 Sb. a zákona č. 111/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 9 se odstavce 2 a 3 zrušují.
2. V § 10 se odstavec 4 zrušuje.
Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.
3. V § 10 odst. 4 se slova „nebo odvolat“ zrušují.
4. V § 10 se odstavec 5 zrušuje.
5. Za § 10 se vkládají nové § 10a až 10c, které znějí:

„§ 10a

(1) Vedoucím státním zástupcem může být jmenován státní zástupce, který svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a morálními vlastnostmi dává záruky řádného výkonu této funkce.

(2) Předpokladem pro jmenování do funkce

a) nejvyššího státního zástupce je výkon právní praxe nejméně 10 let ve funkci státního zástupce, veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce, soudce Ústavního soudu nebo soudce u mezinárodního soudu,

b) vrchního státního zástupce je výkon právní praxe nejméně 8 let, z toho nejméně 6 let ve funkci státního zástupce,

c) krajského státního zástupce je výkon právní praxe po dobu nejméně 6 let, z toho nejméně 5 let ve funkci státního zástupce a

d) okresního státního zástupce je výkon právní praxe po dobu nejméně 4 let, z toho nejméně 3 roky ve funkci státního zástupce.

(3) Vedoucím státním zástupcem nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl.

(4) Právní praxí se pro účely tohoto zákona rozumí výkon funkce státního zástupce, veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce, soudce Ústavního soudu nebo soudce u mezinárodního soudu, praxe advokáta, praxe notáře nebo notářského kandidáta, praxe exekutora nebo exekutorského kandidáta.

§ 10b

(1) Funkční období nejvyššího státního zástupce je 10 let.

(2) Funkční období vrchního, krajského a okresního státního zástupce je 7 let.

(3) Funkci nejvyššího státního zástupce nemůže tatáž osoba vykonávat dvě po sobě jdoucí funkční období. Funkci vrchního, krajského a okresního státního zástupce může tatáž osoba vykonávat u téhož státního zastupitelství nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období.

(4) Vedoucí státní zástupce může být odvolán z funkce pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.

§ 10c

(1) Náměstka vedoucího státního zástupce jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce, o jehož náměstka se jedná. Náměstek vedoucího státního zástupce může být také odvolán z funkce rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.

(2) Náměstkem vedoucího státního zástupce nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl

(3) Náměstkem nejvyššího státního zástupce může být jmenován pouze státní zástupce, který vykonává funkci státního zástupce nejméně 5 let.“.

6. V § 11 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též tehdy, byl-li vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce jmenován do funkce vedoucího státního zástupce jiného státního zastupitelství nebo jeho náměstka, a to dnem jmenování, nebo byl-li přeložen k výkonu funkce k jinému státnímu zastupitelství, a to dnem přeložení. Funkce náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též tehdy, byl-li jmenován do funkce vedoucího státního zástupce.“

(3) Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též dnem nabytí právní moci rozhodnutí kárného soudu, kterým bylo uloženo kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo z funkce náměstka vedoucího státního zástupce.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 4 a 5

7. V § 13i se slova „ , že státní zástupce zaviněně porušil povinnost státního zástupce nebo že svým chováním nebo jednáním ohrozil důvěru v činnost státního zastupitelství, v odbornost jeho postupu, anebo jím snížil vážnost a důstojnost funkce státního zástupce“ nahrazují slovy „okolnosti nasvědčující tomu, že se státní zástupce, vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil kárného provinění“.

8. V § 27 se slova „je odpovědný“ nahrazují slovy „ , vedoucí státní zástupce a náměstek vedoucího státního zástupce jsou odpovědní“.

9. § 28 zní:

„§ 28

(1) Kárným proviněním státního zástupce je zaviněné porušení povinnosti státního zástupce a zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž narušuje vážnost nebo důstojnost funkce státního zástupce nebo státního zastupitelství nebo ohrožuje důvěru v nestranný, odborný nebo zákonný postup státního zástupce nebo státního zastupitelství.

(2) Kárným proviněním vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce je též zaviněné porušení povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce.“

10. V § 30 odst. 1 se za slova „Za kárné provinění“ doplňují slova „podle § 28 odst. 1“.

11. V § 30 odst. 1 písm. c) se za slovo „funkce“ vkládají slova „státního zástupce“.

12. V § 30 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Za kárné provinění podle § 28 odst. 2 lze uložit vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření

a) důtku,

b) odnětí zvýšení platového koeficientu za výkon funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil v době před zahlázením kárného postihu, na dobu nejdéle 2 let,

- c) snížení platu až o 30 % na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil v době před zaházením kárného postihu, na dobu nejdéle 2 let,
- d) odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce.

(3) Kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce lze uložit vedle kárného opatření snížení platu.“

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 4 až 6.

13. V § 30 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 5.

14. V § 30 odst. 5 se slova „podle odstavce 1 písm. b)“ nahrazují slovy „a odněti zvýšení platového koeficientu“ a za slova „státnímu zástupci“ se vkládají slova „ , vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Vedoucí státní zástupci jmenovaní před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za jmenované podle zákona č. 283/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Nejvyššímu státnímu zástupci, který tuto funkci vykonává ke dni účinnosti tohoto zákona, končí funkční období uplynutím 7 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Vrchním, krajským a okresním státním zástupcům, kteří tuto funkci vykonávali ke dni účinnosti tohoto zákona a kteří započali s výkonem své funkce

a) do konce roku 1995, končí funkční období uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,

b) v letech 1996 až 2005, končí funkční období uplynutím 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,

c) v letech 2006 až 2011, končí funkční období uplynutím 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,

d) v letech 2012 až 2015, končí funkční období uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,

e) v letech 2016 až 2019, končí funkční období uplynutím 6 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,

f) v období od 1. ledna 2020 do nabytí účinnosti tohoto zákona se za počátek funkčního období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Návrh na zahájení řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce je možné podat i pro jednání spáchané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, byl-li kvůli němu podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona návrh na odvolání z funkce

vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce podle § 10 odst. 4 zákona č. 283/1993 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, o kterém nebylo rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo bylo-li rozhodnutí ministra spravedlnosti o odvolání z funkce vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce zrušeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a vráceno ministru spravedlnosti k novému projednání a rozhodnutí; tento návrh však musí být podán do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. V kárném řízení vedeném o tomto návrhu může být jako kárné opatření uloženo pouze odvolání z funkce vedoucího státního zástupce. Doba od podání návrhu na odvolání z funkce do podání návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce se nezapočítává do lhůty stanovené zákonem upravujícím kárné řízení ve věcech státních zástupců pro podání návrhu na zahájení kárného řízení.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

Čl. III

Zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb. a zákona č. 396/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slova „řízení o kárné odpovědnosti soudců, předsedů soudu, místopředsedů soudu, předsedů kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státních zástupců a soudních exekutorů a v řízení o způsobilosti soudce a státního zástupce vykonávat svou funkci“ nahrazují slovy „těchto řízení“.
2. V § 2 písm. a) se za slova „státního zástupce“ vkládají slova „ , vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce“.
3. V § 2 písm. b) se slova „a způsobilost státního zástupce“ nahrazují slovy „ , státního zástupce a vedoucího státního zástupce“.
4. V § 4a odst. 7 se za slova „státní zástupce“ vkládají slova „ , vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce“.
5. V § 8 se za odstavec 5 vkládají nové odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti nejvyššího státního zástupce je oprávněna podat vláda.

(7) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce a náměstka vedoucího státního zástupce je oprávněn podat

- a) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv vedoucímu státnímu zástupci a náměstkovi vedoucího státního zástupce,
- b) nejvyšší státní zástupce proti svému náměstkovi a proti kterémukoliv vrchnímu, krajskému nebo okresnímu státnímu zástupci anebo jeho náměstkovi,

- c) vrchní státní zástupce proti svému náměstkovi a proti krajskému státnímu zástupci krajského státního zastupitelství nebo okresnímu státnímu zástupci okresního státního zastupitelství ve svém obvodu anebo proti jeho náměstkovi,
  - d) krajský státní zástupce proti svému náměstkovi a proti okresnímu státnímu zástupci okresního státního zastupitelství ve svém obvodu anebo jeho náměstkovi,
  - e) okresní státní zástupce proti svému náměstkovi.“.
6. V § 9 odst. 2 se slova „nebo státního zástupce“ nahrazují slovy „ , státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce anebo soudního exekutora“ a za slovo „směřuje“ se vkládají slova „(dále jen „kárně obviněný“).“.
7. V § 9 odst. 3 se slova „soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státní zástupce nebo soudní exekutor, proti němuž návrh směřuje (dále jen „kárně obviněný“).“ nahrazují slovy „kárně obviněný“.
8. V §12 odstavec 3 zní:
- „(3) Pokud nepodali návrh na zahájení kárného řízení, předseda senátu vyrozumí o zahájení kárného řízení též
- a) předsedu soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,
  - b) nejvyššího státního zástupce, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,
  - c) nejvyššího státního zástupce a vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,
  - d) nejvyššího státního zástupce, vedoucího státního zástupce stojícího v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,
  - e) nejvyššího státního zástupce a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo
  - f) Exekutorskou komoru České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.“.
9. V § 14 písm. b) se za slova „státnímu zástupci“ vkládají slova „ , státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce“ a za slova „jde-li o státního zástupce“ se vkládají slova „ , vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce“.

10. V § 15 odst. 1 se slova „soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu nebo státnímu zástupci“ nahrazují slovy „kárně obviněnému“.

11. V § 15 odst. 3 se slova „nebo státnímu zástupci“ nahrazují slovy „státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce“.

12. V § 16 odstavec 4 zní:

„(4) Nejsou-li návrhovatelem, předseda senátu vyrozumí o termínu ústního jednání též ministra spravedlnosti a

a) předsedu soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,

b) nejvyššího státního zástupce, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,

c) nejvyššího státního zástupce a vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,

d) nejvyššího státního zástupce, vedoucího státního zástupce stojícího v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,

e) nejvyššího státního zástupce a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo

f) Exekutorskou komoru České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.“.

13. § 20 zní:

„§ 20

(1) Písemné vyhotovení rozhodnutí senátu se doručí kárně obviněnému, obhájci, jestliže jej kárně obviněný má, návrhovateli, ministru spravedlnosti a

a) předsedovi soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,

b) nejvyššímu státnímu zástupci, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,

c) nejvyššímu státnímu zástupci a vedoucímu státnímu zástupci státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,

d) nejvyššímu státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci stojícímu v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného

žalobce, a Úřadu evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,

e) nejvyššímu státnímu zástupci a Úřadu evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo

f) Exekutorské komoře České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.

(2) Kárně obviněnému se písemné vyhotovení rozhodnutí senátu doručuje do vlastních rukou.“.

14. V § 22 odst. 1 se za slova „státní zástupce“ vkládají slova „ , vedoucí státní zástupce, náměstek vedoucího státního zástupce“.

15. V § 23 odst. 1 se slova „nebo státního zástupce“ nahrazují slovy „ ,státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce“ a slova „nebo státnímu zástupci při zániku jeho pracovního vztahu nebo skončení pracovního poměru⁸⁾“ se nahrazují slovy „ , státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce při zániku jeho funkce“.

Poznámka pod čarou č. 8 se zrušuje.

16. V § 23 odst. 2 se za slova „jde-li o státního zástupce,“ vkládají slova „vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce,“ a za slova „je státní zástupce“ se vkládají slova „ , vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce“.

17. V § 24 se slova „nebo státního zástupce, jako by nebyl pro kárné provinění stíhán“ nahrazují slovy „ , státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce, jako by nebyl kárně postižen“.

18. V § 26 se slova „a státního zástupce“ nahrazují slovy „ , státního zástupce a vedoucího státního zástupce“.

ČÁST TŘETÍ

Účinnost

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Hlavním cílem předložené novely zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále též “zákon č. 283/1993 Sb.”) je posílení nezávislosti státních zástupců, včetně nejvyššího státního zástupce, na eventuálních tlacích a politických vlivech. Navrhovaná právní úprava proto stanovuje jasnější pravidla pro jmenování i odvolávání státních zástupců, vedoucích státních zástupců a náměstků vedoucích státních zástupců, délku jejich funkčního období, možnost kárného postihu včetně souvisejících změn a doplnění zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, a to z následujících důvodů:

1. Stávající právní úprava nestanovuje délku funkčního období nejvyššího státního zástupce ani jiných vedoucích státních zástupců (vrchních, krajských či okresních státních zástupců) a tito tak mohou vedoucí funkci zastávat neomezeně dlouho, resp. stejně dlouho, jako jsou státními zástupci. Nově by měla být délka výkonu funkce vedoucího státního zástupce omezena s tím, že vyjma funkce nejvyššího státního zástupce navrhovaná právní úprava připouští výkon této funkce nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období. Tato změna - pevně dané funkční období - doplňuje změny týkající se odvolávání vedoucích státních zástupců a jejich náměstků z vedoucích funkcí.

2. Stávající právní úprava umožňuje odvolat nejvyššího státního zástupce z této funkce pouze na základě rozhodnutí vlády na návrh ministra spravedlnosti, a to bez uvedení konkrétního důvodu (v zásadě z jakéhokoli důvodu), ostatní vedoucí státní zástupce z důvodu závažného porušení povinností vyplývajících z výkonu jejich funkce státního zástupce. Tato právní úprava umožňuje rozdílné posuzování stejných případů. Nově by proto měly být v zákoně jasně stanoveny a sjednoceny důvody pro odvolání vedoucích státních zástupců (a jejich náměstků) z jejich funkce, a to tak, že odvolání z vedoucí funkce by bylo možné výhradně v důsledku rozhodnutí nezávislého kárného soudu v kárném řízení. Pro možné odvolání vedoucích státních zástupců (a jejich náměstků) by tak byla stanovena jednotná kritéria. Jednalo by se o posílení postavení vedoucích státních zástupců, včetně nejvyššího státního zástupce, neboť je nebude možné odvolat z jiných důvodů než z důvodů vymezených v zákoně. Současně budou vyloučeny pochybnosti o možných politických tlacích na nejvyššího státního zástupce, ev. na jiné vedoucí státní zástupce a jejich náměstky.
3. Stávající právní úprava nestanoví podrobnější požadavky ani na výkon funkce vedoucích státních zástupců, ani na proces jejich výběru do těchto funkcí, přestože již v minulosti byla vznesena řada návrhů, které měly tyto mezery právní úpravy zaplnit (např. sněmovní tisk č. 1054/0 z 6. volebního období nebo sněmovní tisk č. 789/0 ze 7. volebního období). Předkladatelé navrhované právní úpravy si kladou jen omezený cíl, spočívající ve stanovení požadavku určité minimální délky právní praxe, nutné k výkonu funkce vedoucího státního zástupce, a k vymezení toho, co se - pro účely navrhované právní úpravy - rozumí touto právní praxí, přičemž jí nebude pouze výkon funkce státního zástupce, ale též výkon funkce jiných povolání, např. soudců, advokátů či exekutorů. Tím by mělo být zajištěno, že se vedoucími státními zástupci budou stávat osoby profesně zdatné a obeznámené s chodem státního zastupitelství.
4. Stávající právní úprava postihu kárných provinění nerozlišuje mezi kárným proviněním, kterého se dopustí "řadový" státní zástupce a kárným proviněním, kterého se může - z titulu své funkce - dopustit pouze vedoucí státní zástupce či náměstek vedoucího státního zástupce. Navrhovaná právní úprava proto rozlišuje tyto "manažerské kárné delikty" a upravuje jejich postih, a to obdobně, jako je upraven postih kárných provinění "řadových" státních zástupců, přičemž sankcí za kárný delikt může být též odvolání z funkce vedoucího státního zástupce či funkce náměstka vedoucího státního zástupce. Odpovídajícím způsobem jsou pak změněna příslušná ustanovení zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů.
5. Přejídná ustanovení navrhované právní úpravy zachovává v platnosti jmenování vedoucích státních zástupců podle stávající právní úpravy a upravuje konec funkčního období jednotlivých vedoucích státních zástupců tak, aby k jejich obměně v těchto funkcích docházelo rovnoměrně a pozvolna v průběhu následujících 7 let. Cílem navrhované právní úpravy není "personální zemětřesení", ale stabilizace soustavy státních zastupitelství.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem, neboť úprava státních zastupitelství, uvedená v čl. 80 Ústavy, umožňuje postavení a působnost státního zastupitelství stanovit zákonem, přičemž státní zastupitelství jsou - na rozdíl od soudů - součástí moci výkonné a míra jejich nezávislosti na moci výkonné tak není v Ústavě nijak specifikována (srov. čl. 81 a 82 Ústavy, podle kterých vykonávají soudní moc nezávislé soudy a soudci jsou při výkonu své funkce rovněž nezávislí). Ústava však nebrání posílení této nezávislosti státních zastupitelství a státních zástupců. Návrh zákona je v souladu se závazky České republiky, vyplývajících z

mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána. Návrh zákona je rovněž v souladu s právem Evropské unie, respektive se jej nedotýká.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Navrhovaná úprava si nevyžádá zvýšené náklady ze státního rozpočtu, neboť navrhované změny budou realizovány v rámci stávající činnosti dotčených subjektů. Návrh zákona nemá vliv na rozpočty krajů a obcí, jelikož státní zastupitelství ani kárné soudy nemají na tyto rozpočty žádné výrazné vazby.

4. Návrh na vyslovení souhlasu s návrhem zákona již v prvním čtení

V souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny navrhovatelé navrhuji, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem souhlas již v prvním čtení.

Důvody pro toto urychlení legislativního procesu jsou v zásadě tři:

1. jedná se o dílčí novelu, která posiluje nezávislost státních zástupců na vládě úpravou jejich odvolávání, stanovuje předpoklady pro výkon funkce vedoucího státního zástupce (právní praxe) a upravuje odpovídajícím způsobem kárné řízení, které má být základním nástrojem pro odvolávání vedoucích státních zástupců v případě jejich kárného provinění. Rozsah novely není velký (jde o změny dvou zákonů), stručná je rovněž její důvodová zpráva, jde tak o snadno pochopitelný návrh zákona, který lze projednat takto zrychleně;
2. v návrhu zákona obsažené změny již byly opakovaně diskutovány v rámci legislativního procesu týkajícího se podobných návrhů zákona, přičemž na přijetí odpovídající právní úpravy dle názoru navrhovatelů panuje shoda napříč politickým spektrem. Cílem návrhu zákona není zásadní změna systému státních zastupitelství, ale dílčí posílení jejich nezávislosti a stabilizace. Za tímto účelem návrh zákona stanovuje pevná funkční období vedoucích státních zástupců a přechodná ustanovení umožní jejich postupnou obměnu tak, aby k ní nedocházelo nárazově v rámci jednoho volebního období, ale aby tyto obměny na postech vedoucích státních zástupců probíhaly během několika volebních období;
3. s přijetím návrhu zákona Česká republika splní některá doporučení skupiny GRECO, týkající se prevence korupce ve vztahu ke členům Parlamentu, soudcům a státním zástupcům, zejména doporučení číslo XI., podle něhož: „*Skupina GRECO doporučuje reformovat postupy jmenování a odvolávání nejvyššího státního zástupce a dalších vedoucích státních zástupců, a to hlavně prostřednictvím těchto kroků: (i) veškerá rozhodnutí v rámci těchto postupů jsou zdůvodňována, založena na jasných a objektivních kritériích a je možnost se proti nim odvolat k soudu; (ii) rozhodnutí o jmenování vycházejí z povinného a transparentního výběrového řízení; a (iii) odvolání je možné pouze v kontextu kárného řízení.*“ Návrh zákona přitom směřuje primárně k úpravě odvolání v rámci kárného řízení a rovněž modifikuje jmenování vedoucích státních zástupců, neboť požaduje dosažení určité, protože zákonem stanovené, doby právní praxe.

Aby bylo těchto cílů dosaženo co možná nejdříve, je nutné přijmout návrh zákona již v prvním čtení.

B. Zvláštní část

K části první - novela zákona o státním zastupitelství

K bodu 1 (§ 9 odst. 2 a 3)

Stávající znění § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 283/1993 Sb. umožňuje vládě na návrh ministra spravedlnosti odvolat z funkce nejvyššího státního zástupce, a to v zásadě kdykoli a z jakéhokoli důvodu (postačuje pouze návrh ministra spravedlnosti). Dosavadní právní úprava tak umožňuje vyvíjet na nejvyššího státního zástupce politický nátlak v podobě jeho možného odvolání a nahrazení ve funkci jinou osobou. Proto se dosavadní oprávnění ministra spravedlnosti navrhopat odvolání nejvyššího státního zástupce v odstavci 2 ruší. Současně s tím se ruší i v odstavci 3 obsažené související oprávnění ministra spravedlnosti jmenovat a odvolávat náměstky nejvyššího státního zástupce, neboť tato pravomoc je nově upravena v samostatném ustanovení § 10c.

K bodu 2 až 4 (§ 10 odst. 4 až 6)

Stávající ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 283/1993 Sb., spočívající v oprávnění ministra spravedlnosti vrchního, krajského či okresního státního zástupce odvolat, pokud tito vedoucí státní zástupci “závažným způsobem poruší povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce”, a to na návrh vedoucího státního zástupce, který je oprávněn podle odstavců 1 až 3 navrhopat jmenování do funkce (návrh není potřeba jen, pokud se jedná o odvolání z důvodu porušení povinností při výkonu státní správy státního zastupitelství), se ruší.

Stávající odstavec 5 se přečísluje na odstavec 4, přičemž jeho nové znění umožňuje ministru spravedlnosti pouze jmenovat, nikoli již také odvolat, krajského nebo okresního státního zástupce také na návrh nejvyššího státního zástupce.

Uvedenými změnami dochází ke sjednocení právní úpravy, a to tak, že důvody pro odvolávání vedoucích státních zástupců - vrchních, krajských a okresních státních zástupců - budou shodné s důvody pro odvolání nejvyššího státního zástupce, přičemž všechny tyto vedoucí státní zástupce bude možné odvolat z jejich vedoucí funkce pouze na základě předchozího rozhodnutí nezávislého kárného senátu, který rozhodne o uložení kárného opatření odvolání z vedoucí funkce. Jiné důvody zániku vedoucí funkce vedoucího státního zástupce (např. vzdání se funkce písemným oznámením, uplynutí funkčního období) navrhopanou právní úpravou nejsou dotčeny. Pro úplnost navrhopatelé dodávají, že odvolání (nebo vzdání se) funkce vedoucího státního zástupce nemá za následek zánik funkce státního zástupce.

Stávající odstavec 6, upravující jmenování a odvolání náměstků vrchních, krajských a okresních státních zástupců, se ruší, neboť tato pravomoc je nově upravena v samostatném ustanovení § 10c.

K bodu 5 (§ 10a až 10c)

Nově doplněné ustanovení § 10a upravuje podmínky jmenování státního zástupce do funkce vedoucího státního zástupce.

Odstavec 1 deklaruje účel tohoto ustanovení - zajistit, aby na vedoucích funkcích působili jen takoví státní zástupci, kteří disponují odpovídajícími odbornými znalostmi, zkušenostmi a morálně volnými vlastnostmi. Předkladatelé podotýkají, že postavení vedoucích státních zástupců vyžaduje vysokou osobní odpovědnost za chod příslušného státního zastupitelství, neboť vedoucí státní zástupce musí být jednak sám profesně zdatným státním zástupcem (odpovídajícím za stav kriminality a jednotnou trestní politiku), jednak musí být těž schopným správcem, resp. manažerem, státního zastupitelství.

Odstavec 2 stanovuje jako předpoklad jmenování do funkce vedoucího státního zástupce dosažení určitého minimálního počtu let praxe. Pro nejvyššího státního zástupce je požadována praxe nejméně 10 let v jedné či více funkcích, uvedených v písmeni a), tedy ve funkci státního

zástupce, veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce, soudce Ústavního soudu nebo soudce u mezinárodního soudu. Požadavek praxe splní státní zástupce, který působí např. 5 let jako státní zástupce a 5 let jako soudce, požadovanou praxi tak není nutné nabýt pouze v rámci jedné z uvedených funkcí.

Pro vrchní, krajské a okresní státní zástupce je navržena tzv. dělená právní praxe, kdy se požaduje určitý celkový počet let výkonu právní praxe, definované v odstavci 4, avšak jen část požadované právní praxe je nutné dosáhnout ve funkci státního zástupce. Dělená právní praxe je zvolena proto, aby byla zajištěna elementární "průchodnost" napříč jednotlivými právními profesemi tak, aby ve funkcích vedoucích státních zástupců mohli působit i odborníci z jiných profesí, např. soudci, advokáti, exekutoři, notáři apod. Počet let požadované celkové právní praxe je odstupňován dle úrovně vedoucího státního zástupce.

Odstavec 3 znemožňuje do funkce vedoucího státního zástupce jmenovat státního zástupce postiženého pro kárné provinění, kterého se dopustil, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl.

Odstavec 4 definuje - pouze pro účely tohoto zákona - co se rozumí pojmem "právní praxe", neboť tento nemá v českém právním řádu obecnou definici. Právní praxe zahrnuje jednak výkon funkce státního zástupce a dále výkon funkce veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce (včetně soudce Ústavního soudu), advokáta, notáře a exekutora (všechny tyto osoby přitom musely splnit předchozí požadavky na určitou praxi a složit odpovídající zkoušky). Do této kategorie jsou zahrnuti rovněž notářští a exekutorští kandidáti (tito již mají složené potřebné zkoušky, avšak ještě nepracují jako samostatní notáři či exekutoři). Navrhovaná právní úprava naproti tomu za nedostačující právní praxi pokládá např. různé "pomocné" funkce, jako je asistent státního zástupce, asistent soudce, advokátní koncipient, včetně "úřednických" pozic, jako je výkon funkce vyššího soudního úředníka nebo zaměstnance ve služebním poměru v oboru služby legislativa a právní činnost, asistenta Veřejného ochránce práv, ev. dalších pozic (např. podnikových právníků, právníků působících v právních poradnách, úředníků územních samosprávných celků apod.).

K (§ 10b)

Za účelem dosažení větší nezávislosti a stability vedoucích státních zástupců je navrženo pevné funkční období, zakotvené zákonem.

Podle odstavce 1 je funkční období nejvyššího státního zástupce stanoveno na dobu 10 let (tj. na delší období než je volební období; časové omezení funkce se objevuje i v některých zahraničních úpravách, např. v Anglii je to 5 let, v Austrálii 7 let, na Slovensku je to 7 let). Nejvyšší státní zástupce, který bude jmenován na relativně dlouhou dobu, bude mít prostor pro dlouhodobější koncepční práci ve prospěch státního zastupitelství i boje s kriminalitou a zároveň si bude vědom svého omezeného časového mandátu. To se projeví v jeho neovlivnitelnosti i v závěrečné etapě výkonu funkce. Současně je v odstavci 3 obsažen zákaz jmenování stejné osoby do této funkce opakovaně. Tím by měla být zajištěna nezávislost na politických činitelích a rovněž nestrannost nejvyššího státního zástupce.

Z obdobných důvodů jako u nejvyššího státního zástupce se také u ostatních vedoucích státních zástupců, uvedených v odstavci 2, navrhuje omezit délku funkčního období, a to jednotně na dobu 7 let. Na rozdíl od nejvyššího státního zástupce, který nemůže být do funkce nejvyššího státního zástupce nikdy opět jmenován, zavádí se pro vrchní, krajské i okresní státní zástupce v odstavci 3 zásada, že takovýto vedoucí státní zástupce nemůže být jmenován na dvě po sobě jdoucí funkční období u téhož státního zastupitelství. To znamená, že může být po skončení funkčního období jmenován vedoucím státním zástupcem u státního zastupitelství vyššího nebo nižšího stupně, anebo u jiného státního zastupitelství stejného stupně. Může být opětovně jmenován vedoucím státním zástupcem státního zastupitelství, ve kterém dosud působil, ale až v dalším funkčním období, t.j. až po 7 letech.

Odstavec 4 pak stanoví, že k odvolání vedoucího státního zástupce bude moci dojít pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení (rozhodnutí kárného senátu o odvolání z vedoucí funkce anebo spáchání kárného provinění a následné rozhodnutí nezávislého kárného senátu o uložení nejpřísnějšího kárného opatření – odvolání z funkce státního zástupce). Za této situace musí být zrušeno ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., které umožňovalo vládě, na základě návrhu ministra spravedlnosti, odvolat nejvyššího státního zástupce z funkce.

K § 10c

K posílení nezávislosti státních zastupitelství je v odstavci 1 dosavadní oprávnění ministra spravedlnosti jmenovat a odvolávat náměstky vrchních státních zástupců, krajských státních zástupců a okresních státních zástupců zachováno, tj. ke jmenování náměstka dojde pouze na návrh toho vedoucího státního zástupce, o jehož náměstka se jedná. Současně je dána možnost náměstka odvolat z této funkce též rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení - neboť náměstek státního zástupce může vykonávat část agendy vedoucího státního zástupce a může se tak dopustit stejného kárného provinění.

Odstavec 2 znemožňuje do funkce náměstka vedoucího státního zástupce jmenovat státního zástupce postiženého pro kárné provinění, kterého se dopustil, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl.

Odstavec 3 pak vyžaduje, aby měl náměstek vedoucího státního zástupce (bez ohledu na to, zda jde o nejvyššího státního zástupce či např. okresního státního zástupce) alespoň 5 let praxe ve funkci státního zástupce. Vzhledem k tomu, že náměstci mohou vykonávat část agendy vedoucího státního zástupce, musí jít o osoby přiměřeně obeznámené s chodem státního zastupitelství.

K bodu 6 (§ 11)

Stávající právní úprava zániku funkce vedoucího státního zástupce, obsažená v § 11 odst. 1 až 3 zákona č. 283/1993 Sb., se doplňuje o nové odstavce 2 a 3, které reflektují navrhovanou právní úpravu uvedenou výše.

Nový odstavec 2 brání souběhu výkonu funkce vedoucího státního zástupce či náměstka vedoucího státního zástupce, pokud dojde např. k tomu, že je vedoucí státní zástupce jmenován do funkce vedoucího státního zastupitelství jiného státního zastupitelství, nebo pokud byl přeložen k výkonu funkce k jinému státnímu zastupitelství.

Nový odstavec 3 pak v souladu s § 10b odst. 4 stanoví, že funkce vedoucího státního zástupce či náměstka vedoucího státního zástupce může zaniknout též dnem nabytí právní moci rozhodnutí kárného soudu, kterým bylo uloženo kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce či z funkce náměstka vedoucího státního zástupce.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se přečísloují na odstavce 4 a 5, jejich obsah není navrhovanou právní úpravou dotčen.

K bodu 7 (§ 13i)

Ze stávající právní úpravy je vyňata poměrně vágní a interpretační potíže vyvolávající část, týkající se oprávnění příslušného orgánu správy státního zastupitelství podat návrh na zahájení kárného řízení, a to v případech, kdy “státní zástupce zaviněně porušil povinnost státního zástupce nebo že svým chováním nebo jednáním ohrozil důvěru v činnost státního zastupitelství, v odbornost jeho postupu, anebo jím snížil vážnost a důstojnost funkce státního zástupce”. Namísto toho toto ustanovení nově pouze obecně hovoří o “okolnostech nasvědčujících tomu, že se státní zástupce, vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil kárného provinění”. To zajišťuje, že v případě jakýchkoli pochybností o zákonnosti postupu státního zástupce může být iniciováno kárné řízení, které by tyto pochybnosti mělo potvrdit nebo vyvrátit.

Zbylá část ustanovení § 13i zůstala beze změn (tj. kárné řízení lze zahájit také tehdy, je-li státní zástupce nezpůsobilý k výkonu funkce podle § 26 zákona č. 283/1993 Sb.).

K bodu č. 8 (§ 27)

V souladu s výše provedenými změnami znění § 27 nově reflektuje skutečnost, že určitého kárného provinění se může dopustit jen vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce, nikoli “řadový” státní zástupce, neboť tito vedoucí funkcionáři mají řadu povinností a oprávnění, které “řadoví” státní zástupci nemají.

K bodu č. 9 (§ 28)

Stávající znění § 28 se ruší a nahrazuje novým zněním, které zohledňuje skutečnost, že určitých kárných provinění se může dopustit pouze vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce.

Odstavec 1 tak obsahuje mírně upravené znění dosavadního § 28 zákona č. 283/1993 Sb., s tím rozdílem, že kárným proviněním státního zástupce je buď zaviněné porušení povinnosti státního zástupce, nebo zaviněné chování či jednání státního zástupce, které narušuje buď vážnost nebo důstojnost funkce státního zástupce nebo státního zastupitelství, nebo které ohrožuje důvěru v nestranný, odborný nebo zákonný postup státního zástupce nebo státního zastupitelství.

Odstavec 2 dodává, že kárným proviněním vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce je také zaviněné porušení povinností vyplývajících z výkonu funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce (tzv. “manažerský kárný delikt”).

K bodům č. 10 až 14 (§ 30)

Odstavec 1 nyní obsahuje právní úpravu kárných opatření, která lze uložit “řadovým” státním zástupcům.

Odstavec 2 pak doplňuje výčet kárných opatření, která lze uložit toliko vedoucím státním zástupcům nebo náměstkům vedoucího státního zástupce za „manažerský“ kárný delikt podle § 28 odst. 2. Tato kárná opatření v zásadě kopírují kárná opatření, která lze uložit “řadovým” státním zástupcům s tím rozdílem, že zohledňují možnost odnětí zvýšení platového koeficientu (co by mírnější formu postihu ve srovnání se snížením platu), a že v případě nejzávažnějších kárných provinění lze uložit kárná opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce (s čímž však není automaticky spojen zánik funkce “řadového” státního zástupce). Odvolání z funkce vedoucího státního zástupce bylo inspirováno právní úpravou v § 88 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. (Konkrétní „manažerské“ selhání, jež by bylo důvodem pro odvolání z funkce vedoucího státního zástupce, však nemusí mít na jinak řádný výkon funkce státního zástupce žádný vliv.) Odstavec 3 umožňuje uložit kárná opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce souběžně se snížením platu.

Dosavadní odstavec 2 je přečíslován na odstavec 4, který nyní vypuštěním slov “státního zástupce” reflektuje skutečnost, že navrhovaná právní úprava rozlišuje mezi kárným proviněním “řadových” státních zástupců a vedoucích státních zástupců nebo náměstků vedoucího státního zástupce.

Dosavadní odstavec 3 je vypuštěn bez náhrady. Tím je zajištěno, že všechna údajná porušení povinností státních zástupců (včetně vedoucích státních zástupců a náměstků vedoucího státního zástupce) budou projednávána v kárném řízení, nebude již možnost nedostatky toliko písemně vytknout bez zahájení kárného řízení.

Dosavadní odstavec 4 je přečíslován na odstavec 5 s tím, že je doplněna možnost uložit vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce odnětí zvýšení platového koeficientu.

K přechodným ustanovením

V odstavci 1 je obsažena právní fikce, podle které se vedoucí státní zástupci, jmenovaní před nabytím účinnosti navrhované právní úpravy, považují za jmenované v souladu s navrhovanou právní úpravou.

S ohledem na potřebu zajištění řádné realizace nového procesu jmenování vedoucích státních zástupců se navrhuje navázat ukončení funkčního období vedoucích státních zástupců na délku jejich dosavadního působení ve funkci vedoucího státního zástupce (obdobně jako tak učinila novela zákona o soudech a soudcích č. 314/2008 Sb. pro soudní funkcionáře), přičemž je zapotřebí zohlednit i potřebu rovnoměrného ukončení funkce jednotlivých vedoucích státních zástupců tak, aby nedošlo k jejich hromadné výměně, zejména pak za funkčního období jedné vlády. Tomu odpovídají odstavce 2 a 3 navrhované právní úpravy.

Odstavec 2 stanovuje stávajícímu státnímu zástupci konec funkčního období za 7 let ode dne nabytí účinnosti navrhované právní úpravy. Takto bude zajištěna přiměřená kontinuita vedení nejvyššího státního zastupitelství.

Odstavec 3 stanovuje - s ohledem na počty vedoucích státních zástupců jmenovaných v jednotlivých letech - konec jejich funkčního období v následujících letech po nabytí účinnosti navrhované právní úpravy tak, aby k obměnám v těchto funkcích docházelo pokud možno rovnoměrně. Platí přitom, že čím dříve je zahájení výkonu funkce vedoucího státního zástupce, tím dříve dojde k uplynutí jejich funkčního období (takže např. vedoucím státním zástupcům působícím v této funkci od roku 1995 či dříve uplyne jejich funkční období za 2 roky ode dne nabytí účinnosti navrhované právní úpravy, zatímco vedoucím státním zástupcům jmenovaným do funkce v letech 2016 - 2019 uplyne jejich funkční období až za 6 let).

Odstavec 4 řeší možnost zahájit kárné řízení za jednání spáchané před nabytím účinnosti navrhované právní úpravy, pokud ovšem byl pro toto jednání již podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona návrh na odvolání z funkce vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce podle § 10 odst. 4 zákona č. 283/1993 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, o kterém nebylo rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo bylo-li rozhodnutí ministra spravedlnosti o odvolání z funkce vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce zrušeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a vráceno ministru spravedlnosti k novému projednání a rozhodnutí.

K části druhé – změna zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

Navrhované zavedení nového druhu kárného provinění vedoucího státního zástupce je nutno promítnout do jednotlivých ustanovení zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů. Především musí být ustanovení zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon č. 7/2002 Sb.”) výslovně vztažena i na projednávání těchto kárných provinění, a to provedením úpravy v jeho § 1 a § 2 písm. a) a b). V případě, že by tak nebylo učiněno u kárných řízení o kárných proviněních vedoucích státních zástupců a jejich náměstků, mohl by se do úvahy dostat i právní výklad, že pokud takovou změnu do zákona zákonodárce nezpracoval, rozhodl se řízení o kárném provinění vedoucích státních zástupců tomuto zákonu nepodřídít. Byť by se taková argumentace mohla zdát absurdní, z důvodu právní jistoty se navrhuje, aby tato ustanovení byla příslušným způsobem doplněna i pro kárná řízení o kárném provinění vedoucích státních zástupců a náměstků vedoucích státních zástupců. V návaznosti je třeba příslušně upravit (obdobně, jako je tomu u funkcionářů soudů) i ustanovení § 4a odst. 7, § 8 odst. 6 a 7, § 9, § 12 odst. 3, § 14 písm. b), § 15 odst. 1 a 3, § 16 odst. 4, § 20, § 22 odst. 1, § 23, § 24 a § 26 .

K části třetí - Účinnost

Datum nabytí účinnosti tohoto zákona je stanoveno na patnáctý den po jeho vyhlášení.

V Praze 21. června 2019

Jakub Michálek, v. r.

Zbyněk Stanjura, v. r.

Marek Výborný, v. r.

Platné znění s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění dotčených ustanovení zákona o státním zastupitelství s vyznačením navrhovaných změn

§ 9

(1) Nejvyššího státního zástupce jmenuje vláda na návrh ministra spravedlnosti.

~~(2) Vláda může na návrh ministra spravedlnosti nejvyššího státního zástupce z funkce odvolat.~~

~~(3) Náměstky nejvyššího státního zástupce jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce.~~

§ 10

(1) Vrchní státní zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce.

(2) Krajské státní zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh vrchního státního zástupce, který stojí v čele vrchního státního zastupitelství, v jehož obvodu má být krajský státní zástupce jmenován.

(3) Okresní státní zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh krajského státního zástupce, který stojí v čele krajského státního zastupitelství, v jehož obvodu má být okresní státní zástupce jmenován.

~~(4) Ministr spravedlnosti může vrchního státního zástupce, krajského státního zástupce a okresního státního zástupce z této funkce odvolat, pokud závažným způsobem poruší povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce; nejde-li o odvolání z důvodu porušení povinností při výkonu státní správy státního zastupitelství (dále jen "správa státního zastupitelství"), činí tak na návrh vedoucího státního zástupce, který je podle odstavců 1 až 3 oprávněn navrhnout jmenování do funkce, z níž má být vedoucí státní zástupce odvolán.~~

~~(5)~~ (4) Ministr spravedlnosti může jmenovat nebo odvolat krajského nebo okresního státního zástupce též na návrh nejvyššího státního zástupce.

~~(6)~~ (5) Náměstky vrchních státních zástupců, krajských státních zástupců a okresních státních zástupců jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce, o jehož náměstka se jedná.

§ 10a

(1) Vedoucím státním zástupcem může být jmenován státní zástupce, který svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a morálními vlastnostmi dává záruky řádného výkonu této funkce.

(2) Předpokladem pro jmenování do funkce

a) nejvyššího státního zástupce je výkon právní praxe nejméně 10 let ve funkci státního zástupce, veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce, soudce Ústavního soudu nebo soudce u mezinárodního soudu,

b) vrchního státního zástupce je výkon právní praxe nejméně 8 let, z toho nejméně 6 let ve funkci státního zástupce,

c) krajského státního zástupce je výkon právní praxe po dobu nejméně 6 let, z toho nejméně 5 let ve funkci státního zástupce a

d) okresního státního zástupce je výkon právní praxe po dobu nejméně 4 let, z toho nejméně 3 roky ve funkci státního zástupce.

(3) Vedoucím státním zástupcem nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl.

(4) Právní praxí se pro účely tohoto zákona rozumí výkon funkce státního zástupce, veřejného žalobce u mezinárodního soudu, soudce, soudce Ústavního soudu nebo soudce u mezinárodního soudu, praxe advokáta, praxe notáře nebo notářského kandidáta, praxe exekutora nebo exekutorského kandidáta.

§ 10b

(1) Funkční období nejvyššího státního zástupce je 10 let.

(2) Funkční období vrchního, krajského a okresního státního zástupce je 7 let.

(3) Funkci nejvyššího státního zástupce nemůže tatáž osoba vykonávat dvě po sobě jdoucí funkční období. Funkci vrchního, krajského a okresního státního zástupce může tatáž osoba vykonávat u téhož státního zastupitelství nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období.

(4) Vedoucí státní zástupce může být odvolán z funkce pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.

§ 10c

(1) Náměstkou vedoucího státního zástupce jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce, o jehož náměstka se jedná. Náměstek vedoucího státního zástupce může být také odvolán z funkce rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.

(2) Náměstkem vedoucího státního zástupce nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl

(3) Náměstkem nejvyššího státního zástupce může být jmenován pouze státní zástupce, který vykonává funkci státního zástupce nejméně 5 let.

§ 11

(1) Vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce se této funkce může vzdát písemným oznámením tomu, kdo ho do této funkce jmenoval. Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká uplynutím kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo oznámení o vzdání se funkce doručeno.

(2) Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též tehdy, byl-li vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce jmenován do funkce vedoucího státního zástupce jiného státního zastupitelství nebo jeho náměstka, a to dnem jmenování, nebo byl-li přeložen k výkonu funkce k jinému státnímu zastupitelství, a to dnem přeložení. Funkce náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též tehdy, byl-li jmenován do funkce vedoucího státního zástupce.

(3) Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká též dnem nabytí právní moci rozhodnutí kárného soudu, kterým bylo uloženo kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo z funkce náměstka vedoucího státního zástupce.

~~(2)~~ **(4)** Funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce zaniká dnem, ve kterém došlo k zániku jejich funkce státního zástupce.

~~(3)~~ **(5)** Vzdání se funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce anebo odvolání z této funkce nemají za následek zánik funkce státního zástupce.

§ 13i

Zjistí-li příslušný orgán správy státního zastupitelství, ~~že státní zástupce zaviněně porušil povinnost státního zástupce nebo že svým chováním nebo jednáním ohrozil důvěru v činnost státního zastupitelství, v odbornost jeho postupu, anebo jím snížil vážnost a důstojnost funkce státního zástupce~~ **okolnosti nasvědčující tomu, že se státní zástupce, vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil kárného provinění**, podá návrh na zahájení kárného řízení podle zvláštního právního předpisu⁶⁾; návrh na zahájení řízení podle zvláštního právního předpisu podá též, je-li státní zástupce nezpůsobilý k výkonu funkce podle § 26.

ČÁST OSMÁ

Kárná odpovědnost státních zástupců

§ 27

Státní zástupce ~~je odpovědný~~, **vedoucí státní zástupce a náměstek vedoucího státního zástupce jsou odpovědní** za kárné provinění.

§ 28

~~Kárným proviněním je zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.~~

§ 28

(1) Kárným proviněním státního zástupce je zaviněné porušení povinnosti státního zástupce a zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž narušuje vážnost nebo důstojnost funkce státního zástupce nebo státního zastupitelství nebo ohrožuje důvěru v nestranný, odborný nebo zákonný postup státního zástupce nebo státního zastupitelství.

(2) Kárným proviněním vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce je též zaviněné porušení povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce.

§ 30

(1) Za kárné provinění podle § 28 odst. 1 lze státnímu zástupci uložit podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření

- a) důtku,
- b) snížení platu až o 30 % na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se státní zástupce dopustil v době před zahlázením kárného postihu, na dobu nejdéle 2 let,
- c) odvolání z funkce **státního zástupce**.

(2) Za kárné provinění podle § 28 odst. 2 lze uložit vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření

- a) důtku,
- b) odnětí zvýšení platového koeficientu za výkon funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil v době před zahlázením kárného postihu, na dobu nejdéle 2 let,
- c) snížení platu až o 30 % na dobu nejdéle 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce dopustil v době před zahlázením kárného postihu, na dobu nejdéle 2 let,
- d) odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce.

(3) Kárné opatření odvolání z funkce vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce lze uložit vedle kárného opatření snížení platu.

(2) ~~(4)~~ Od uložení kárného opatření lze upustit, pokud projednání kárného provinění státního zástupce je postačující.

~~(3) (5) Drobné nedostatky a poklesky může vedoucí státní zástupce státnímu zástupci písemně vytknout, aniž by podal návrh na zahájení kárného řízení.~~

~~(4) (6) (5) Kárné opatření snížení platu podle odstavce 1 písm. b) a odnětí zvýšení platového koeficientu se vůči kárně postiženému státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření.~~

Přechodná ustanovení

1. Vedoucí státní zástupci jmenovaní před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za jmenované podle zákona č. 283/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Nejvyššímu státnímu zástupci, který tuto funkci vykonává ke dni účinnosti tohoto zákona, končí funkční období uplynutím 7 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Vrchním, krajským a okresním státním zástupcům, kteří tuto funkci vykonávali ke dni účinnosti tohoto zákona a kteří započali s výkonem své funkce
  - a) do konce roku 1995, končí funkční období uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,
  - b) v letech 1996 až 2005, končí funkční období uplynutím 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,
  - c) v letech 2006 až 2011, končí funkční období uplynutím 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,
  - d) v letech 2012 až 2015, končí funkční období uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,
  - e) v letech 2016 až 2019, končí funkční období uplynutím 6 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona,
  - f) v období od 1. ledna 2020 do nabytí účinnosti tohoto zákona se za počátek funkčního období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Návrh na zahájení řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce je možné podat i pro jednání spáchané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, byl-li kvůli němu podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona návrh na odvolání z funkce vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce podle § 10 odst. 4 zákona č. 283/1993 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, o kterém nebylo rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo bylo-li rozhodnutí ministra spravedlnosti o odvolání z funkce vrchního, krajského nebo okresního státního zástupce zrušeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a vráceno ministru spravedlnosti k novému projednání a rozhodnutí; tento návrh však musí být podán do 6

měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. V kárném řízení vedeném o tomto návrhu může být jako kárné opatření uloženo pouze odvolání z funkce vedoucího státního zástupce. Doba od podání návrhu na odvolání z funkce do podání návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce se nezapočítává do lhůty stanovené zákonem upravujícím kárné řízení ve věcech státních zástupců pro podání návrhu na zahájení kárného řízení.

Platné znění dotčených ustanovení zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů s vyznačením navrhovaných změn

§ 1

Předmět zákona

Tento zákon upravuje příslušnost soudu pro řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen "kárný soud"), složení senátů kárného soudu, postup kárného soudu a účastníků v řízení o kárné odpovědnosti soudců, ~~předsedů soudu, místopředsedů soudu, předsedů kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státních zástupců a soudních exekutorů a v řízení o způsobilosti soudce a státního zástupce vykonávat svou funkci~~ **těchto řízení.**

§ 2

Předmět řízení

V řízení podle tohoto zákona se posuzuje

- a) kárná odpovědnost soudce, předsedy soudu, místopředsedy soudu nebo předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, kárná odpovědnost státního zástupce, **vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce** a kárná odpovědnost soudního exekutora za kárné provinění¹⁾, případně kárný delikt nebo závažný kárný delikt⁹⁾ (dále jen "kárné provinění")
- b) ~~způsobilost soudce a způsobilost státního zástupce,~~ **státního zástupce a vedoucího státního zástupce** vykonávat svou funkci²⁾.

§ 4a

(1) Jde-li o řízení ve věcech státních zástupců, kárný soud jedná a rozhoduje v senátech složených z předsedy senátu, jeho zástupce a 4 přísedících. Předseda senátu je soudcem Nejvyššího správního soudu a jeho zástupce je soudcem Nejvyššího soudu. Dva z přísedících jsou státní zástupci, dva jsou osoby navržené podle odstavce 4 věty třetí. Mezi přísedícími, kteří nejsou státními zástupci, musí být vždy nejméně jeden advokát a jedna osoba vykonávající jiné právnické povolání, je-li zapsána v seznamu přísedících pro řízení ve věcech soudců.

(2) Předseda kárného soudu vede seznam soudců Nejvyššího správního soudu a seznam soudců Nejvyššího soudu pro řízení ve věcech státních zástupců. Do seznamu soudců Nejvyššího správního soudu zařadí předseda kárného soudu soudce po vyjádření soudcovské rady tohoto soudu. Do seznamu soudců Nejvyššího soudu zařadí předseda kárného soudu

soudce navrženého předsedou Nejvyššího soudu. Předseda Nejvyššího soudu navrhne soudce do seznamu na výzvu předsedy kárného soudu po vyjádření soudcovské rady Nejvyššího soudu.

(3) Předseda kárného soudu určí losem předsedu senátu pro řízení ve věcech státních zástupců a jeho náhradníka ze seznamu soudců Nejvyššího správního soudu a zástupce předsedy senátu a jeho náhradníka ze seznamu soudců Nejvyššího soudu.

(4) Předseda kárného soudu vede seznamy přisedících pro řízení ve věcech státních zástupců. Do seznamu přisedících ze státních zástupců zařadí předseda kárného soudu 20 státních zástupců navržených na výzvu předsedy kárného soudu nejvyšším státním zástupcem. Pro ostatní přisedící platí § 4 odst. 4 věty druhá až čtvrtá přiměřeně; navržené osoby zařadí předseda kárného soudu do seznamu ostatních přisedících. Přisedícím podle věty třetí nemůže být soudce ani státní zástupce.

(5) Předseda kárného soudu určí losem ze seznamů podle odstavce 4 přisedící kárného senátu, 4 náhradníky z řad státních zástupců a 4 náhradníky z řad ostatních přisedících ve stanoveném pořadí. Předseda kárného soudu losuje ostatní přisedící a náhradníky z řad ostatních přisedících postupně tak, aby členem kárného senátu či náhradníkem z řad ostatních přisedících byl vždy nejméně jeden advokát a jedna osoba vykonávající jiné právnické povolání, je-li zapsána v seznamu přisedících pro řízení ve věcech státních zástupců.

(6) Funkční období senátu pro řízení ve věcech státních zástupců je pětileté.

(7) Senát kárného soudu ve věcech státních zástupců rozhoduje většinou hlasů všech členů. V případě rovnosti hlasů při rozhodování o tom, zda se státní zástupce, **vedoucí státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce** dopustil kárného provinění, vydá senát zprošťující rozhodnutí.

§ 8

(1) Kárné řízení se zahajuje na návrh.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudce jsou oprávněni podat

- a) prezident republiky proti kterémukoliv soudci,
- b) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv soudci,
- c) předseda Nejvyššího soudu proti kterémukoliv soudci tohoto soudu a dále proti soudci soudu nižšího stupně jednajícího ve věcech patřících do pravomoci soudů, v nichž je Nejvyšší soud vrcholným soudním orgánem,
- d) předseda Nejvyššího správního soudu proti kterémukoliv soudci tohoto soudu a proti soudci soudu nižšího stupně jednajícího ve věcech patřících do pravomoci soudů, v nichž je Nejvyšší správní soud vrcholným soudním orgánem,
- e) předseda vrchního soudu proti kterémukoliv soudci příslušného vrchního soudu a dále proti soudci soudu nižšího stupně,
- f) předseda krajského soudu proti kterémukoliv soudci příslušného krajského soudu a proti soudci okresního soudu,

g) předseda okresního soudu proti soudci příslušného okresního soudu a proti soudci jiného okresního soudu.

(3) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti předsedy nebo místopředsedy soudu je oprávněn podat

- a) prezident republiky proti předsedovi nebo místopředsedovi Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, předsedovi vrchního a krajského soudu,
- b) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv předsedovi nebo místopředsedovi soudu,
- c) Veřejný ochránce práv proti kterémukoliv předsedovi nebo místopředsedovi soudu,
- d) předseda soudu proti místopředsedovi tohoto soudu a předsedovi nebo místopředsedovi soudu nižšího stupně ve svém obvodu,
- e) předseda Nejvyššího správního soudu proti předsedovi krajského soudu a místopředsedovi krajského soudu pro úsek správního soudnictví.

(4) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu je oprávněn podat

- a) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv předsedovi kolegia,
- b) předseda Nejvyššího soudu proti předsedovi kolegia Nejvyššího soudu,
- c) předseda Nejvyššího správního soudu proti předsedovi kolegia Nejvyššího správního soudu.

(5) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce je oprávněn podat

- a) ministr spravedlnosti a nejvyšší státní zástupce proti kterémukoliv státnímu zástupci,
- b) vrchní státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného vrchního státního zastupitelství, proti státnímu zástupci krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu,
- c) krajský státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu,
- d) okresní státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného okresního státního zastupitelství,

(6) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti nejvyššího státního zástupce je oprávněna podat vláda.

(7) Návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti vedoucího státního zástupce a náměstka vedoucího státního zástupce je oprávněn podat

- a) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv vedoucímu státnímu zástupci a náměstkovi vedoucího státního zástupce,**
- b) nejvyšší státní zástupce proti svému náměstkovi a proti kterémukoliv vrchnímu, krajskému nebo okresnímu státnímu zástupci anebo jeho náměstkovi,**

- c) **vrchní státní zástupce proti svému náměstkovi a proti krajskému státnímu zástupci krajského státního zastupitelství nebo okresnímu státnímu zástupci okresního státního zastupitelství ve svém obvodu anebo proti jeho náměstkovi,**
- d) **krajský státní zástupce proti svému náměstkovi a proti okresnímu státnímu zástupci okresního státního zastupitelství ve svém obvodu anebo jeho náměstkovi,**
- e) **okresní státní zástupce proti svému náměstkovi.**

§ 9

(1) Návrh na zahájení kárného řízení musí být podán nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do 3 let ode dne spáchání kárného provinění.

(2) Návrh musí obsahovat jméno a příjmení soudce, předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu ~~nebo státního zástupce, státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce anebo soudního exekutora~~, proti němuž návrh směřuje (**dále jen „kárně obviněný“**), popis skutku, pro který se navrhuje zahájení kárného řízení, označení důkazů, o které se návrh opírá, a návrh na uložení konkrétního kárného opatření, o které se návrh opírá. K návrhu se připojí důkazy, které má navrhovatel k dispozici. Senát kárného soudu není návrhem na uložení kárného opatření vázán.

(3) Účastníky řízení jsou navrhovatel a ~~soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státní zástupce nebo soudní exekutor~~, proti němuž návrh směřuje (**dále jen „kárně obviněný“**) **kárně obviněný**.

§ 12

(1) Návrh na zahájení řízení doručí předseda senátu kárně obviněnému do vlastních rukou, a jde-li o soudce, poučí jej o právu zvolit si obhájce z řad soudců nebo advokátů; jde-li o státního zástupce, poučí ho o právu zvolit si obhájce z řad státních zástupců nebo advokátů; jde-li o soudního exekutora, poučí ho o právu zvolit si obhájce z řad soudních exekutorů nebo advokátů. Současně poučí kárně obviněného o jeho právech podle tohoto zákona a přiměřeně i jako obviněného podle trestního řádu; zejména ho poučí o právu uplatnit důvod podjatosti členů senátu, vyjádřit se ke skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu a k důkazům o nich, o právu uvádět skutečnosti sloužící v jeho prospěch a navrhnout o nich důkazy, jakož i o jeho právu nevypovídat.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení předseda senátu zašle též ministru spravedlnosti, pokud návrh na zahájení řízení nepodal.

~~(3) Předseda senátu vyrozumí o zahájení kárného řízení ministra spravedlnosti a předsedu soudu nebo vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu nebo státní zástupce přidělen k výkonu funkce, a jde-li o státního zástupce, vyrozumí též nejvyššího státního zástupce, pokud nepodali návrh na zahájení řízení. Jde-li o soudního exekutora, vyrozumí předseda senátu o zahájení kárného řízení ministra spravedlnosti, pokud nepodal návrh na zahájení řízení, a Exekutorskou komoru České republiky, pokud její orgán nepodal návrh na zahájení řízení.~~

(3) Pokud nepodali návrh na zahájení kárného řízení, předseda senátu vyrozumí o zahájení kárného řízení též

- a) předsedu soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,**
- b) nejvyššího státního zástupce, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,**
- c) nejvyššího státního zástupce a vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,**
- d) nejvyššího státního zástupce, vedoucího státního zástupce stojícího v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,**
- e) nejvyššího státního zástupce a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo**
- f) Exekutorskou komoru České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.**

§ 14

Senát bez ústního jednání řízení zastaví,

- a) byl-li návrh na zahájení řízení podán opožděně nebo byl-li vzat zpět,
- b) zanikla-li soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu nebo státnímu zástupci, **státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce** jeho funkce nebo, jde-li o soudce, předsedu soudu, místopředsedu soudu nebo předsedu kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, bylo-li vzdání se funkce doručeno prezidentu republiky, ministru spravedlnosti nebo předsedovi Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu; jde-li o státního zástupce, **vedoucího státního zástupce nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce** též tehdy, bylo-li vzdání se funkce státního zástupce doručeno ministru spravedlnosti; nebo, jde-li o soudního exekutora, zanikl-li mu výkon exekutorského úřadu,

- c) zanikla-li odpovědnost soudce, státního zástupce nebo soudního exekutora za kárné provinění.

§ 15

(1) Má-li senát zato, že skutečnosti, které se kárně obviněnému kladou za vinu, mají znaky trestného činu nebo přestupku anebo jiného správního deliktu, kárné řízení přeruší a věc postoupí příslušnému orgánu; obdobně postupuje i tehdy, dozví-li se, že pro tentýž skutek je vedeno proti soudeci, ~~předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu nebo státnímu zástupci~~ **kárně obviněnému** trestní stíhání nebo správní řízení.

(2) Přerušení kárného řízení trvá do právní moci rozhodnutí orgánu, jemuž byla věc postoupena podle odstavce 1. Po právní moci tohoto rozhodnutí senát pokračuje v řízení, má-li zato, že postih ve správním nebo trestním řízení není dostačující; jinak kárné řízení zastaví.

(3) Senát kárné řízení vedené proti kárně obviněnému přeruší též tehdy, bylo-li zahájeno řízení podle hlavy čtvrté tohoto zákona. V kárném řízení pokračuje po právní moci rozhodnutí v řízení podle hlavy čtvrté tohoto zákona, pokud soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu ~~nebo státnímu zástupci~~, **státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce**, proti němuž se kárné řízení vede, funkce soudce nebo státního zástupce nezanikla.

§ 16

(1) Po provedení předběžného šetření, nebo není-li takového šetření třeba, určí předseda senátu termín ústního jednání, vyrozumí o něm navrhovatele a kárně obviněného, a má-li kárně obviněný obhájce, také jeho obhájce.

(2) Je-li třeba vyslechnout svědky, předvolá je předseda senátu k ústnímu jednání.

(3) Termín ústního jednání se stanoví tak, aby kárně obviněný a jeho obhájce měli od vyrozumění alespoň 5 pracovních dnů na přípravu obhajoby. Stejnou lhůtu na přípravu je třeba poskytnout navrhovateli.

~~(4) O termínu ústního jednání se vyrozumí též ministr spravedlnosti a předseda soudu nebo vedoucí státní zástupce státního zastupitelství, k němuž je soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu nebo státní zástupce, proti kterému se vede kárné řízení, přidělen k výkonu funkce, nejsou-li navrhovatelem; jde-li o státního zástupce, vyrozumí se též nejvyšší státní zástupce. Jde-li o řízení ve věcech soudních exekutorů, vyrozumí se o termínu ústního jednání ministr spravedlnosti, není-li navrhovatelem, a Exekutorská komora České republiky, není-li její orgán navrhovatelem.~~

(4) Nejsou-li navrhovatelem, předseda senátu vyrozumí o termínu ústního jednání též ministra spravedlnosti a

- a) předsedu soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,
- b) nejvyššího státního zástupce, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,
- c) nejvyššího státního zástupce a vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,
- d) nejvyššího státního zástupce, vedoucího státního zástupce stojícího v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,
- e) nejvyššího státního zástupce a Úřad evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo
- f) Exekutorskou komoru České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.

§ 20

~~———— Písemné vyhotovení rozhodnutí senátu se doručí kárně obviněnému do vlastních rukou. Dále se písemné vyhotovení rozhodnutí doručí obhájci, jestliže jej kárně obviněný má, navrhovateli, ministru spravedlnosti a předsedovi soudu nebo vedoucímu státnímu zástupci státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, nejsou-li navrhovateli; jde-li o státního zástupce, doručí se též nejvyššímu státnímu zástupci, a jde-li o soudního exekutora, doručí se též Exekutorské komoře České republiky, není-li její orgán navrhovatelem.~~

§ 20

(1) Písemné vyhotovení rozhodnutí senátu se doručí kárně obviněnému, obhájci, jestliže jej kárně obviněný má, navrhovateli, ministru spravedlnosti a

- a) předsedovi soudu, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným soudce, předseda soudu, místopředseda soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu,
- b) nejvyššímu státnímu zástupci, je-li kárně obviněným vedoucí státní zástupce,
- c) nejvyššímu státnímu zástupci a vedoucímu státnímu zástupci státního zastupitelství, k němuž je kárně obviněný přidělen k výkonu funkce, je-li kárně obviněným státní zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce,
- d) nejvyššímu státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci stojícímu v čele státního zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, a Úřadu evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského pověřeného žalobce,
- e) nejvyššímu státnímu zástupci a Úřadu evropského veřejného žalobce, je-li kárně obviněným státní zástupce jmenovaný do funkce evropského žalobce, nebo

f) Exekutorské komoře České republiky, je-li kárně obviněným soudní exekutor.

(2) Kárně obviněnému se písemné vyhotovení rozhodnutí senátu doručuje do vlastních rukou.

§ 22

(1) Ve lhůtě 3 let od právní moci rozhodnutí senátu podle § 19 odst. 1 může soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státní zástupce, **vedoucí státní zástupce, náměstek vedoucího státního zástupce** nebo soudní exekutor podat návrh na obnovu kárného řízení.

(2) Jiný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí v kárném řízení není přípustný.

§ 23

(1) Pravomocné rozhodnutí vydané v kárném řízení se založí do osobního spisu soudce, předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu ~~nebo státního zástupce~~, **státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce**, jehož se týká. Na rozhodnutí se nevztahuje povinnost vydat tuto písemnost soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu ~~nebo státnímu zástupci při zániku jeho pracovního vztahu nebo skončení pracovního poměru⁸⁾~~, **státnímu zástupci, vedoucímu státnímu zástupci nebo náměstkovi vedoucího státního zástupce při zániku jeho funkce.**

(2) Opatření potřebná k výkonu uloženého kárného opatření provede, jde-li o soudce, předsedu soudu, místopředsedu soudu, předsedu kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, příslušný orgán státní správy soudu, k němuž je soudce předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu přidělen k výkonu funkce soudce; jde-li o státního zástupce, **vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce**, provede opatření potřebná k výkonu uloženého kárného opatření příslušný orgán státní správy státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce, **vedoucí státního zástupce nebo náměstek vedoucího státního zástupce** přidělen k výkonu funkce státního zástupce; jde-li o soudního exekutora, potřebná opatření provede Ministerstvo spravedlnosti.

-----
8) § 60 odst. 2 zákoníku práce.

§ 24

Po uplynutí 5 let od právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření se hledí na soudce, předsedu soudu, místopředsedu soudu, předsedu kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu ~~nebo státního zástupce, jako by nebyl pro kárné provinění stíhán~~, **státního zástupce, vedoucího státního zástupce nebo náměstka vedoucího státního zástupce, jako**

by nebyl kárně postižen. Jestliže výkon kárného opatření do té doby neskončil, kárný postih se zahlazuje vykonáním kárného opatření.

§ 26

V řízení o způsobilosti soudce ~~a státního zástupce~~, **státního zástupce a vedoucího státního zástupce** vykonávat svou funkci se přiměřeně použijí ustanovení hlavy třetí.